

СИЛАБУС навчальної дисципліни «Клінічна сонографія собак та котів»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	211 Ветеринарна медицина
Тип і назва освітньої програми	ОПП Ветеринарна медицина
Курс, семестр	курс 3, семестр 5
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,0 Загальна кількість годин – 120, із яких: Лекцій – 16 год, лабораторних – 24 год, Форма семестрового контролю – залік
Мова (-и) викладання	державна
Факультет, кафедра	Факультет ветеринарної медицини Кафедра терапії імені професора П. І. Локеса
Контактні дані розробника (-ів)	Кравченко Сергій кандидат ветеринарних наук, доцент, доцент кафедри терапії імені професора П. І. Локеса e-mail: sergii.kravchenko@pdau.edu.ua URL: https://www.pdau.edu.ua/people/kravchenko-sergiy-oleksandrovych

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНЬО-НАУКОВІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Факультетська вибіркова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Основи ультразвукової діагностики, клінічна діагностика хвороб тварин
Компетентності	Загальні: ЗК 1. здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, вміння виявляти, формулювати та вирішувати проблеми; ЗК 2. здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, уміння використовувати їх у професійній і соціальній діяльності; ЗК 3. здатність до практичного застосування знань та оволодіння сучасними знаннями; ЗК 4. здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 5. здатність проводити спеціальні діагностичні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу; Фахові: ФК 1. здатність візуалізувати ультрасонографічну структуру внутрішніх органів собак та котів та визначати їх патологічні зміни
Результати навчання	РН. 1. Відтворювати термінологію у сфері ультразвукової діагностики; формулювати висновки щодо ефективності обраних методів ультразвукової діагностики хвороб собак та котів.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

розвиток комунікації, здатність брати на себе відповідальність, працювати в критичних умовах, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості кінцевих термінів виконання роботи

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

оволодіння теоретичними знаннями і практичними навичками з питань особливостей ультразвукової діагностики хвороб собак та котів

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1 Клінічна сонографія черевного відділу організму собак та котів
- Тема 2 Клінічна сонографія шлунково-кишкового тракту собак та котів
- Тема 3 Клінічна сонографія сечової системи у собак та котів
- Тема 4 Клінічна сонографія репродуктивної системи собак та котів
- Тема 5 Клінічна сонографія органів грудної порожнини у собак та котів
- Тема 6 Клінічна сонографія шийного відділу у собак та котів
- Тема 7 Клінічна сонографія кістково-м'язової системи собак та котів
- Тема 8 Клінічна сонографія ока у собак та котів

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

МН 1. Словесні методи: лекція; розповідь-пояснення; інструктаж. МН 2. Наочні методи: ілюстрування; демонстрування; спостереження. МН 3. Практичні методи: робота з навчально-методичною літературою.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Порядок повторного проходження контрольних заходів урегульовано Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ, Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ. Здобувач вищої освіти, який одержав під час екзаменаційної сесії незадовільну оцінку або не був допущений до семестрового контролю, ліквідує підсумкову академічну заборгованість. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із кожної навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує декан факультету, за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною. Повторне проходження контрольного заходу для підвищення позитивної оцінки з навчальної дисципліни здійснюється тільки один раз із дозволу першого проректора на підставі заяви здобувача вищої освіти, яку візує завідувач відповідної кафедри та декан факультету.

- щодо академічної доброчесності

Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ:

<https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними

	<p>текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його.</p> <p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Кодексом академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/9854/kodeksdobrochesnostinasayt.pdf)</p> <p>Політика академічної доброчесності: самостійність виконання завдань, посилання на використані джерела. Враховується: систематичність відвідування занять, своєчасність виконання навчальних завдань, повний обсяг їх виконання, якість виконання навчальних завдань, самостійність виконання, творчий підхід у виконанні завдань, ініціативність у навчальній діяльності.</p>
- щодо відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковим.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	<p>На здобувача вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання відбувається із врахуванням тематики, змісту та результатів навчання навчальних дисциплін освітньої програми. Навчальна дисципліна може бути перезарахованою як повністю, так і частково (окрема тема, завдання тощо). Порядок перезарахування результатів неформальної та інформальної освіти регламентовано Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти ПДАУ.</p>
- щодо оскарження результатів оцінювання	<p>Результат оцінювання оскаржується не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Заяву щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням декана факультету. Результатом розгляду апеляції є прийняття апеляційною комісією одного з двох рішень: – попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання здобувача з відповідного освітнього компонента і не змінюється; – попередня оцінка знань здобувача вищої освіти не відповідає рівню досягнення результатів навчання здобувача з відповідного освітнього компонента, здобувач заслуговує іншої оцінки.</p>

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Клевець М. Ю., Манько В. В., Гальків М. О. Фізіологія людини і тварин. 2011. Львів : ЛНУ імені Івана Франка. 304 с.

2. Б. П. Киричко and Т. В. Звенігородська, “ВИКОРИСТАННЯ УЛЬТРАЗВУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК МЕТОДУ ДІАГНОСТИКИ ПАТОЛОГІЙ ГЕПАТОБІЛІАРНОЇ СИСТЕМИ У ДРІБНИХ ТВАРИН,” Вісник Полтавської державної аграрної академії, no. 2, pp. 256–262, Jun. 2022, doi: 10.31210/visnyk2022.02.30.
3. V. Yevstafieva, D. Kryvoruchenko, V. Melnychuk, O. Nikiforova, M. Kone, and O. Barabolia, “Efficacy of ultrasound in diagnosis of dirofilariasis in dogs caused by *Dirofilaria immitis*,” *Regulatory Mechanisms in Biosystems*, vol. 13, no. 3, pp. 281–286, Jul. 2022, doi: 10.15421/022236
4. Ercolin ACM, Uchôa AS, Aires LPN, Gomes DR, Tinto ST, Feliciano GSM, Feliciano MAR. Use of New Ultrasonography Methods for Detecting Neoplasms in Dogs and Cats: A Review. *Animals (Basel)*. 2024 Jan 19;14(2):312. doi: 10.3390/ani14020312

Допоміжні

1. Локес П.І., Кравченко С.О. Клінічна та ультразвукова діагностика розривів селезінки у собак. *Науково-практична конференція професорсько-викладацького складу ПДАА*. Полтава, 18-19 травня 2016 р. С. 20–22.
2. Локес П.І., Кравченко С.О. Ультрасонографія селезінки у собак. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. Полтава, 2015. № 4. С. 51–54.
3. Локес П.І., Кравченко С.О. Клінічна та ультразвукова діагностика розривів селезінки у собак. *Матеріали Наук.-практ. конф. професор.-виклад. складу за підсумками наук.-дослід. роботи в 2015 році*. Полтава, 18-19 травня 2016 р. С. 15–17.
4. Кравченко С.О., Боброва В.В. Ультрасонографічні зміни за гострих та хронічних запалень підшлункової залози у свійських котів. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2018 № 1. С. 138–142.
5. Локес П.І., Кравченко С.О. Ультрасонографія селезінки у собак. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*, 2015. № 4. С. 51–54.
6. Локес-Крупка Т.П., Цвіліховський М.І., Канівець Н.С., Кравченко С.О. Структурні зміни внутрішніх органів свійських кота та собаки у разі ожиріння, зумовленого цукровим діабетом. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*, 2020. № 2. С. 194–201.
7. Євстаф'єва В.О., Кравченко С.О., Боброва В.В. Перспективи ультразвукової діагностики паразитоценозів у собак та котів. *Conference "Modern Methods of Diagnostic, Treatment and Prevention in Veterinary Medicine"*, 2018, С. 53–54.
8. Локес П.І., Кравченко С.О., Локес Т.П. Результати ультрасонографічного дослідження собак і домашніх котів за холециститу. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*, 2011. № 2. С. 114–116.
9. Ультразвукова діагностика хвороб дрібних тварин / Локес П. І., Стовба В. Г., Каришева Л. П. Полтава : ФОП Говоров С. В., 2007. 128 с.

Інформаційні ресурси

1. Кулинич С. М., Дехнич І. С., Звенігородська Т. В. Використання ультразвукового дослідження як методу діагностики патологій сечового міхура у дрібних тварин. *Вісник ПДАА*. 2021. № 2. С. 229–235.
URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/visnyk/2021/02/29.pdf>
2. Moxon, R., Bright, L., Pritchard, B., Bowen, I. M., Souza, M. B. D., Silva, L. D. M. D., England, G. C. Digital image analysis of testicular and prostatic ultrasonographic echogenicity and heterogeneity in dogs and the relation to semen quality. *Animal Reproduction Science*. 2015. № 160, doi.org/10.1016/j.anireprosci.2015.07.012
URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0378432015001797>
3. Derscheid R.J., Rahe M.C., Burrough E.R., Schwartz K.J., Arruda B. Disease diagnostic coding to facilitate evidence-based medicine: current and future perspectives. *Journal of veterinary diagnostic investigation*. 2021. № 33(3). P. 419–427. doi.org/10.1177/1040638721999373
URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8120077/>
4. Meomartino, L., Greco A., Di Giancamillo M., Brunetti A., Gnudi, G. Imaging techniques in Veterinary Medicine. Part I: Radiography and Ultrasonography. *European journal of radiology open*, 2021. № 8. 100382. doi.org/10.1016/j.ejro.2021.100382
URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2352047721000629>

5. Yitbarek D., & Dagnaw, G. G. (2022). Application of Advanced Imaging Modalities in Veterinary Medicine: A Review. *Veterinary medicine*. 2022 № 13. P. 117–130. doi.org/10.2147/VMRR.S367040
URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC9166686/>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри терапії імені професора П. І. Локеса
Протокол від 26 грудня 2025 року №6

Додаток до силабусу
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ
Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Тема	Опитування	Виконання завдань лабораторних занять	Завдання самостійної роботи (опитування)	Контрольне опитування (колоквіум)	Разом по темі
Тема 1 Клінічна сонографія черевного відділу організму собак та котів	2	6	2	10	10
Тема 2 Клінічна сонографія шлунково-кишкового тракту собак та котів	2	6	2		10
Тема Клінічна сонографія органів сечової системи у собак та котів	2	6	2		10
Тема 4 Клінічна сонографія репродуктивної системи собак та котів	2	6	2		20
Тема 5 Клінічна сонографія органів грудної порожнини у собак та котів	2	6	2	10	10
Тема 6 Клінічна сонографія шийного відділу у собак та котів	2	6	2		10
Тема 7 Клінічна сонографія кістково-м'язової системи собак та котів	2	6	2		10
Тема 8 Клінічна сонографія ока у собак та котів	2	6	2		20
Разом	16	48	16	20	100

Шкала та критерії оцінювання

▪ **Опитування (0-2);**

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	ЗВО вільно володіє знаннями щодо сонографічної візуалізації патології тварин за темою лекції
1	ЗВО частково володіє знаннями щодо сонографічної візуалізації патології тварин за темою лекції
0	відсутність можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

▪ **виконання завдань лабораторної роботи для тем 1-4 (0-6);**

Бали	Здатність здобувача
6	ЗВО вільно володіє знаннями щодо методів ультразвукової діагностики хвороб тварин за темою лабораторної роботи, вільно виконує завдання лабораторної роботи
5	ЗВО частково володіє знаннями щодо методів ультразвукової діагностики хвороб тварин за темою лабораторної роботи, вільно виконує завдання лабораторної роботи
4	ЗВО частково володіє знаннями щодо методів ультразвукової діагностики хвороб тварин за темою лабораторної роботи, частково виконує завдання лабораторної роботи
3	ЗВО володіє знаннями щодо окремих методів ультразвукової діагностики хвороб тварин за темою лабораторної роботи частково виконує завдання лабораторної роботи
2	часткове виконання завдань лабораторної роботи
1	Виконання окремих завдань лабораторної роботи
0	відсутність можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

▪ **виконання завдань лабораторної роботи для тем 5-8 (0-3);**

Бали	Здатність здобувача
3	ЗВО вільно володіє знаннями щодо методів ультразвукової діагностики хвороб тварин за темою лабораторної роботи, вільно виконує завдання лабораторної роботи
2	ЗВО частково володіє знаннями щодо методів ультразвукової діагностики хвороб тварин за темою лабораторної роботи, вільно виконує завдання лабораторної роботи
1	часткове виконання завдань лабораторної роботи
0	відсутність можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

▪ **виконання завдань самостійної роботи (опитування) (0-3);**

Бали	Здатність здобувача
3	ЗВО вільно володіє знаннями щодо методів ультразвукової діагностики хвороб тварин за темою завдання самостійної роботи
2	ЗВО частково володіє знаннями щодо методів ультразвукової діагностики хвороб тварин за темою завдання самостійної роботи
1	виконання завдань самостійної роботи з частковим розумінням методів ультразвукової діагностики хвороб тварин
0	відсутність можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

▪ **контрольне опитування (колоквіум1/2) (0-10);**

Бали	Здатність здобувача
10	ЗВО вільно володіє матеріалом, в повній мірі відповідає на питання щодо методів ультразвукової діагностики хвороб тварин
9	ЗВО вільно володіє матеріалом, в повній мірі відповідає на більшість питань щодо методів ультразвукової діагностики хвороб тварин
8	ЗВО узагальнює отримані знання, ґрунтовно розкриває зміст питань щодо методів ультразвукової діагностики хвороб тварин
7	ЗВО узагальнює отримані знання, ґрунтовно розкриває зміст питань щодо методів ультразвукової діагностики хвороб тварин
6	ЗВО узагальнює отримані знання, розкриває зміст питань щодо методів ультразвукової діагностики хвороб тварин
5	ЗВО узагальнює отримані знання, володіє більшістю спеціальних термінів, відповідає на питання щодо методів ультразвукової діагностики хвороб тварин
4	ЗВО узагальнює отримані знання, володіє більшістю спеціальних термінів, частково усвідомлює поняття про особливості функціонування організму тварини та методи ультразвукової діагностики хвороб тварин

3	ЗВО відтворює значну частину теоретичного матеріалу, частково розкриває зміст питань щодо методів ультразвукової діагностики хвороб тварин
2	ЗВО відтворює частину теоретичного матеріалу, частково розкриває зміст питань щодо особливостей функціонування організму тварини
1	студент володіє теоретичним матеріалом дещо вищим за початковий та розкриває зміст окремих питань щодо особливостей функціонування організму тварини
0	відсутність можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів